

**«Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ ΣΤΗΝ
ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ»
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΟΥΒΩΝ
Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΔΕΡΒΟΥ ΝΙΚΟΛΕΤΑ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή

1. Η έννοια της γλωσσομάθειας

1.1. Ορισμός

1.2. Βασικά στοιχεία για την γνώση μίας γλώσσας

2. Η χρησιμότητα της γλωσσομάθειας

2.1. Πλεονεκτήματα

2.2. Έρευνες

3. Κίνδυνοι και επιφυλάξεις

3.1. Μειονεκτήματα

4. Επίλογος

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εκμάθηση ξένων γλωσσών αποτελεί αναμφισβήτητα επιτακτική ανάγκη στη σημερινή εποχή ιδιαίτερα μετά την παγκοσμιοποίηση, την εξάλειψη αποστάσεων και συνόρων με τη χρήση νέων τεχνολογιών. Η διερευνητική αυτή εργασία στοχεύει πρώτον στην αναζήτηση της έννοιας της γλωσσομάθειας όπως επίσης και των θετικών επιδράσεων του φαινομένου σε διάφορους τομείς της ζωής μας οικονομικό, κοινωνικό, πολιτικό, πολιτιστικό και πνευματικό. Επίσης στοχεύει στην διερεύνηση κινδύνων, αρνητικών επιδράσεων που μπορεί να παρουσιαστούν στην ταυτότητα, γλώσσα, παράδοση, οικονομία ενός λαού από την μεγάλη αυτή τάση της εποχής για εκμάθηση όλων και περισσότερων ξένων γλωσσών.

1.Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ

1.1. Ορισμός

Η γλωσσομάθεια αναφέρεται στην επαρκή γνώση και κατοχή μιας ή περισσότερων ξένων γλωσσών πέραν της μητρικής. Το περιεχόμενο της γλωσσομάθειας παρουσιάζει μεγάλη ποικιλία κατά το είδος της γλώσσας τις ανάγκες και βλέψεις του διδασκόμενου και κατά τις ποικίλες περιπτώσεις που τυχαίνουν στη ζωή.

1.2.Βασικά στοιχεία για την γνώση μίας γλώσσας

Ξέρω μία γλώσσα σημαίνει ότι μπορώ να τη γράφω και να τη μιλώ σωστά και ακόμη ότι είμαι σε θέση να την χειρίζομαι με άνεση και ευχέρεια. Συγκεκριμένα, λέγοντας πως κάποιος κατέχει μια γλώσσα εννοούμε ότι γνωρίζει σε βάθος την προφορά, λεξιλόγιο, ορθογραφία, γραμματική, δομή και σύνταξη της όπως επίσης και τους ιδιοματισμούς της.

Δύο πολύ σημαντικοί παράμετροι για την επαρκή γνώση μιας ξένης γλώσσας είναι η γραμματική και η επικοινωνιακή ικανότητα.

Η γραμματική ικανότητα αναφέρεται στο βαθμό κατοχής του γλωσσικού κώδικα, που περιλαμβάνει το λεξιλόγιο, τους κανόνες προφοράς, ορθογραφίας, σχηματισμού λέξεων και δομής των προτάσεων. Αφορά ένα σύστημα πεπερασμένων κανόνων το οποίο βρίσκεται στο μυαλό των ομιλητών. Η γνώση της γραμματικής μας επιτρέπει να παράγουμε προτάσεις που δεν τις έχουμε ακούσει πριν και επιπλέον μπορούμε να κρίνουμε αν είναι σωστές.

Η επικοινωνιακή ικανότητα περιλαμβάνει την ικανότητα χρήσης του γλωσσικού συστήματος σε διαφορετικά κοινωνικοπολιτισμικά περιβάλλοντα. Με άλλα λόγια, πρόκειται για την ικανότητα που έχουν οι ομιλητές, όχι μόνο να παράγουν και να κατανοούν γραμματικά ορθές προτάσεις αλλά και να γνωρίζουν τις κοινωνικές συνθήκες της χρήσης αυτών των προτάσεων σε μια συγκεκριμένη περίπτωση. Αυτές οι

συνθήκες καθορίζονται από παράγοντες όπως: ποιος μιλάει, σε ποιον, πού, με ποιο σκοπό, για ποιο θέμα και μέσω ποιου διαύλου επικοινωνίας. Καλό είναι, λοιπόν, να εμβαθύνουμε όχι μόνο στη χρήση μιας ξένης γλώσσας, αλλά και στο ιστορικό και κοινωνικό της πλαίσιο. Να μάθουμε να σκεπτόμαστε και να δρούμε σύμφωνα με αυτή τη στιγμή που τη μιλάμε, χωρίς απλά να παράγουμε σωστές γραμματικά, 'ξύλινες' προτάσεις.

Είναι απαραίτητο σε αυτό το σημείο να αναφερθεί ότι σε πρακτικό επίπεδο υπάρχουν διάφοροι **βαθμοί γλωσσομάθειας** ανάλογα με το σκοπό για τον οποίο μαθαίνει κανείς μια γλώσσα (παραγωγή προφορικού-γραπτού λόγου) και το σημείο που έχει φτάσει σπουδάζοντας την (επιστημονικά, λογοτεχνικά βιβλία, επαγγελματική χρήση). Δηλαδή ανάλογα με το κίνητρο, η εκμάθηση μίας ξένης γλώσσας μπορεί να είναι **σκοπός ή μέσο**.

- Ως πρώτο στάδιο εξοικείωσης με μια γλώσσα αναφέρεται η δυνατότητα συνεννόησης σε καθαρά πρακτικά θέματα, η γνώση, δηλαδή, του καθημερινού λεξιλογίου.
- Δεύτερο στάδιο θεωρείται η γνώση της επιστημονικής ορολογίας.
- Τρίτο είναι το στάδιο κατανόησης της ξένης γλώσσας ισόβαθμα με τη μητρική (γνώση της δομής και της απαρέγκλιτης εφαρμογής της γραμματικής και του συντακτικού καθώς και των ποικίλων σημασιών μιας λέξης).

2. Η χρησιμότητα της γλωσσομάθειας

2.1. Πλεονεκτήματα

Σε μια περίοδο που το μεγαλύτερο ποσοστό των νέων δυσκολεύεται να κατακτήσει μια θέση στην αγορά εργασίας ένα σίγουρο διαβατήριο για την θέση αυτή αποτελεί η γνώση ξένων

γλωσσών. Επίσης ο τουρισμός είναι ευρύτατα διαδεδομένος τρόπος ψυχαγωγίας μεγάλων ομάδων ανθρώπων στην εποχή μας και με την συνεχή μετακίνηση πληθυσμών εντός και εκτός της χώρας μας μετά την παγκοσμιοποίηση, η εκμάθηση ξένων γλωσσών είναι απαραίτητη. για πολλούς λόγους.

✓ Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ / ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΟΜΕΑ.

Επαγγελματική σταδιοδρομία

Οι σύγχρονες συνθήκες οικονομικής δραστηριοποίησης φέρνουν σε συνεχή επαφή και συνεργασία τις ελληνικές επιχειρήσεις με αντίστοιχες άλλων κρατών, γεγονός που σημαίνει πως η γνώση ξένων

γλωσσών αποτελεί αναγκαίο εφόδιο **για τους νέους ανθρώπους που εισέρχονται στον εργασιακό στίβο**. Ιδίως, μάλιστα, για τους νέους που έχουν τη φιλοδοξία να διεκδικήσουν μελλοντικά υψηλόβαθμες θέσεις ευθύνης, η γνώση ξένων γλωσσών είναι, εύλογα, απολύτως αναγκαίο προσόν.

Πέρα, άλλωστε, από το γεγονός ότι η γλωσσομάθεια μπορεί να αποτελέσει το **κλειδί για την αποκατάσταση στην ελληνική αγορά** εργασίας, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και το πλήθος δυνατοτήτων που προσφέρει για την επαγγελματική αποκατάσταση **σε χώρες του εξωτερικού**. Με δεδομένες, άλλωστε, τις περιορισμένες ευκαιρίες που υπάρχουν στον ελληνικό χώρο για μια ουσιαστικά επιτυχημένη καριέρα, το εξωτερικό αποτελεί πάντοτε σημαντική επιλογή για τους νέους ανθρώπους που θέλουν για τον εαυτό τους μια προσοδοφόρα επαγγελματική σταδιοδρομία. Επιπλέον, αποτελεί προϋπόθεση για επαγγέλματα όπως εκείνα του διπλωμάτη, του μεταφραστή, του διερμηνέα.

Πραγματοποίηση σπουδών σε ξένα πανεπιστήμια

Οι νέοι που γνωρίζουν άριστα μια ξένη γλώσσα έχουν τη δυνατότητα να **φοιτήσουν σ'**

ένα ξένο πανεπιστήμιο και να αποκομίσουν έτσι την ξεχωριστή εμπειρία της γνωριμίας ενός διαφορετικού τρόπου ζωής και αντίληψης. Ενώ, συνάμα, μπορούν να επωφεληθούν από τις δυνατότητες επαγγελματικής αποκατάστασης που παρέχει το πανεπιστήμιό τους και να παραμείνουν στη χώρα εκείνη.

✓ **Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ /
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ.**

**Εφόδιο για την
πρόσβαση στα διεθνή
M.M.E. / Διαδίκτυο,
χρήση νέων
τεχνολογιών**

Είναι αναγκαία για την αριότερη κατάρτιση των νέων αλλά και των μεγαλύτερων σήμερα, για την ολοκλήρωση των σπουδών τους, για τη δυνατότητα πρόσβασης στην ξένη βιβλιογραφία, για την ενημέρωσή τους σχετικά με τις εξελίξεις της έρευνας, της επιστήμης, των τεχνολογιών, για τη συνεργασία τους με αλλόγλωσσους επιστήμονες, τη συμμετοχή τους σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια

Διεθνής βιβλιογραφία

Οι νέοι που θα φοιτήσουν σε ελληνικά πανεπιστήμια θα διαπιστώσουν πως ένα σημαντικό τμήμα της αναγκαίας βιβλιογραφίας είναι ξενόγλωσσο, χωρίς να υπάρχουν ανάλογες ελληνικές μεταφράσεις. Η γνώση, επομένως, ξένων γλωσσών αποτελεί ένα πολύτιμο προσόν ακόμη και για εκείνους που θα προτιμήσουν να

πραγματοποιήσουν τις σπουδές τους στην Ελλάδα. Άλλωστε, η ανάγκη παρακολούθησης των διεθνών εξελίξεων σε κάθε επιστήμη, με τη μελέτη των νέων συγγραμμάτων και ερευνών, καθιστά τη γλωσσομάθεια απαραίτητη ακόμη και για τους ανθρώπους που έχουν ήδη ολοκληρώσει τις σπουδές τους.

Η ανάγκη ή η προσωπική επιθυμία παρακολούθησης των εξελίξεων σε

διάφορους τομείς της επιστήμης και της τεχνολογίας, δεν αφορά, βέβαια, μόνο τον κλάδο σπουδών του κάθε ατόμου, εφόσον κάθε σύγχρονος άνθρωπος θέλει να έχει μια σαφή εικόνα για την

συντελούμενη πρόοδο και σ' άλλους τομείς, όπως είναι φυσικά αυτός της τεχνολογίας, της επιστήμης, αλλά και της γενικότερης διανόησης, προκειμένου να είναι ενήμερος και να έχει τη δυνατότητα να επωφελείται από κάθε νέο επίτευγμα. Η γνώση, άρα, ξένων γλωσσών προσφέρει κι εδώ την πολύτιμη συνεισφορά της, εφόσον μεγάλο μέρος αυτών των ερευνών κι αυτών των μελετών δεν μεταφράζεται στην ελληνική γλώσσα ή καθυστερεί πολύ να μεταφραστεί.

✓ **Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ / ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ.**

Διεύρυνση της αντίληψης του ατόμου

Η εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας φανερώνει στο άτομο τον ιδιαίτερο τρόπο θέασης των πραγμάτων που

έχουν οι φυσικοί ομιλητές της γλώσσας αυτής, μιας και σε κάθε γλώσσα -στις εκφραστικές και συντακτικές της δομές- αποτυπώνεται η ξεχωριστή αντίληψη του κάθε λαού. Πλήθος λέξεων και εκφράσεων εμπεριέχουν - πέρα από την πιθανή ερμηνεία τους- μια συγκινησιακή φόρτιση που μεταφέρει ιστορικές μνήμες, κοινωνικές αντιλήψεις και στάσεις ζωής. Έτσι, όσο το άτομο εμβαθύνει στη γνώση της συγκεκριμένης γλώσσας τόσο περισσότερο αποκαλύπτει τον ιδιαίτερο χρωματισμό των λέξεων, το νοηματικό τους φορτίο και τη συγκινησιακή τους αξία.

Σημαντικό κέρδος, ως προς αυτό, προσφέρει η μελέτη της λογοτεχνίας κάθε λαού, εφόσον μαζί με την καλύτερη εμπέδωση της χρήσης των λέξεων προκύπτει κι η ανακάλυψη ιδεών και αντιλήψεων που χαρακτηρίζουν τον ξέχωρο τρόπο σκέψης του εκάστοτε έθνους. Ανάλογα οφέλη, άλλωστε,

προκύπτουν από τη συνομιλία με φυσικούς ομιλητές της κάθε γλώσσας, μιας και το άτομο έρχεται σε άμεση

επαφή αφενός με τη ζωντανή χρήση της γλώσσας και αφετέρου με όσα συνιστούν τις τρέχουσες αντιλήψεις του συγκεκριμένου λαού, αλλά και με τη συλλογική του μνήμη και γνώση.

Η συζήτηση με άτομα άλλων εθνοτήτων είναι πάντοτε αποκαλυπτική για τον τρόπο με τον οποίο έχουν μάθει να αντιλαμβάνονται και να ερμηνεύουν την πραγματικότητα, γεγονός που πλουτίζει την κατανόηση του ατόμου για τις επιμέρους εθνότητες και πολύ περισσότερο του προσφέρει την ευκαιρία να αντικρίσει τον κόσμο μέσα από μια τελείως διαφορετική οπτική.

Επικοινωνία με τους άλλους λαούς επιτρέπει τη βαθύτερη κατανόηση του δικού μας πολιτισμού και των δικών μας αντιλήψεων.

Η άμεση επικοινωνία με άτομα άλλων εθνοτήτων, αλλά και η έμμεση επικοινωνία, όπως αυτή προκύπτει μέσα από τη μελέτη της λογοτεχνίας τους, φανερώνει κατά τρόπο σαφή τις ιδιαίτερες αντιλήψεις τους, όπως αυτές είτε δηλώνονται ρητά από τις ιδέες που εκφράζουν είτε αποκαλύπτονται μέσα από τη γλώσσα τους. Παρέχεται, έτσι, η δυνατότητα στο κάθε άτομο να αντιληφθεί τις αξίες των άλλων λαών και να τις συγκρίνει με αυτές του δικού του, προχωρώντας άρα σε μια βαθύτερη κατανόηση τόσο των σημείων διαφοροποίησης όσο και των σημείων που είναι όμοια και λειτουργούν ως παράγοντες ενοποίησης. Το άτομο κατανοεί με αυτό τον τρόπο καλύτερα κι εκείνες τις αντιλήψεις του δικού του λαού που δεν βρίσκουν το αντίστοιχό τους στους άλλους, κι αποτελούν άρα τα ιδιαίτερα στοιχεία της εθνικής του ταυτότητας και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Πληρέστερη ενημέρωση του ατόμου

Ένα βασικό ζητούμενο για τους πολίτες των σύγχρονων κοινωνιών είναι η όσο γίνεται πιο αντικειμενική και πλήρης ενημέρωση

σχετικά με τις οικονομικές και πολιτικές εξελίξεις. Ζητούμενο που οδηγεί συχνά στην ανάγκη ανάγνωσης ή παρακολούθησης των ειδήσεων από τα μεγάλα μέσα ενημέρωσης άλλων κρατών, προκειμένου να συγκριθεί η δική τους οπτική και τα δικά τους στοιχεία με τα ανάλογα των εγχώριων

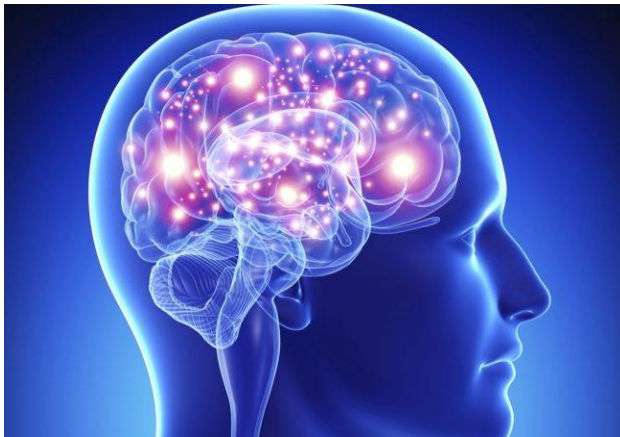

μέσων ενημέρωσης. Η γνώση ξένων γλωσσών επιτρέπει στο άτομο να επιτύχει απρόσκοπτα αυτή τη σφαιρικότερη ενημέρωση, εφόσον μπορεί να ανατρέξει απευθείας στο πρωτότυπο υλικό των διεθνών μέσων ενημέρωσης, χωρίς να βασίζεται στην -κάποτε παραποιημένη- απόδοσή τους από τους Έλληνες δημοσιογράφους.

2.2. Έρευνες

Γλωσσομάθεια και φαιά ουσία

Όπως διαπιστώνουν Βρετανοί επιστήμονες, η γνώση ακόμα και μιας γλώσσας εκτός της μητρικής μεταβάλλει την ανατομία του εγκεφάλου, γεγονός που εξηγεί γιατί τα παιδιά έχουν πολύ μεγαλύτερη ευκολία στην

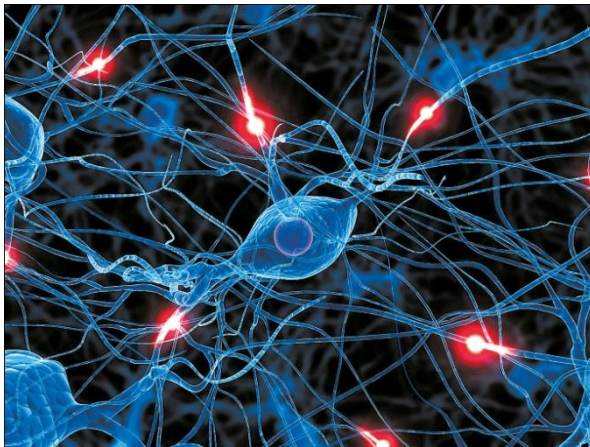

εκμάθηση ξένων γλωσσών. Ειδικότερα διαπιστώθηκε ότι όσοι μπορούν να μιλήσουν δύο γλώσσες διαθέτουν περισσότερη φαιά ουσία από αυτούς που γνωρίζουν μόνο τη μητρική. Όσο νωρίτερα μαθαίνουμε τη δεύτερη

γλώσσα τόσο μεγαλύτερη είναι η έκταση της φαιάς ουσίας. Όπως τόνισε ο δρ Αντρέα Μεκέλι, νευροβιολόγος του Πανεπιστημιακού Κολλεγίου του Λονδίνου «η φαιά ουσία στο κέντρο του εγκεφάλου που ευθύνεται για τον λόγο, αυξάνεται σημαντικά στους δίγλωσσους συγκριτικά με τη συγκέντρωσή της σε άτομα που μιλούν μόνο μία γλώσσα. Αυτή η διαφορά είναι ιδιαίτερα αισθητή όταν η εκμάθηση της δεύτερης γλώσσας γίνεται σε πολύ νεαρή ηλικία. «Διαπιστώσαμε, επίσης, ότι η αύξηση της

φαιάς ουσίας συναρτάται από το πόσο καλά μπορείς να χειριστείς τη δεύτερη γλώσσα». Η εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας ακόμα και μετά το 35ο έτος της ηλικίας μεταβάλλει τον εγκέφαλο, αλλά σε μικρότερο βαθμό. «Οι διαπιστώσεις μας ενισχύουν τη θεωρία, σύμφωνα με την οποία είναι προτιμότερο να μαθαίνει ένα παιδί σε πολύ νεαρή ηλικία μία δεύτερη γλώσσα, αφού ο εγκέφαλος στις νεαρές ηλικίες έχει την ικανότητα να μεταβάλλει τη δομή του έτσι ώστε η εκμάθηση να είναι πληρέστερη και ταχύτερη», εξηγεί ο Μεκέλι. «Αυτές όμως οι ικανότητες του εγκεφάλου περιορίζονται με την πάροδο του χρόνου». Ο Μεκέλι και η ερευνητική ομάδα χρησιμοποίησαν τρόπους απεικόνισης του εγκεφάλου που τους επέτρεψε να συγκρίνουν την έκταση της φαιάς ουσίας στον εγκέφαλο 25 εθελοντών που γνώριζαν μόνο τη μητρική τους γλώσσα, 25 ατόμων που είχαν μάθει μία ξένη γλώσσα προτού κλείσουν τα πέντε τους χρόνια και 33 που διδάχθηκαν τη γλώσσα πολύ αργότερα. Όλοι οι εθελοντές της μελέτης είχαν ως μητρική τη βρετανική γλώσσα, ενώ είχαν παρόμοια ηλικία και εκπαίδευση.

➤ Η μεταβολή σε κυτταρικό επίπεδο

Όπως διαπιστώθηκε όσοι γνώριζαν, από πολύ νωρίς, δύο γλώσσες, διέθεταν μεγαλύτερη έκταση φαιάς ουσίας στον αριστερό κατώτερο βρεγματικό φλοιό συγκριτικά με αυτήν που καταγράφηκε σε όσους

γνώριζαν μόνο τη μητρική τους γλώσσα ή είχαν μάθει τη δεύτερη γλώσσα σε ηλικία 10 έως 15 ετών. «Κοιτάζοντας απλώς το μέγεθος της μεταβολής στον εγκέφαλο για να διαπιστώσω πόσο καλά γνωρίζει κάποιος την ξένη γλώσσα ή πόσο ελλιπείς είναι οι γνώσεις του, καθώς

όσο ευρύτερη είναι η μεταβολή στον εγκέφαλο αναλόγως καλή είναι η γνώση», κατέληξε ο δρ Μεκέλι. Η φαιά ουσία του εγκεφάλου αποτελείται από νευρώνες. Οι επιστήμονες μέχρι στιγμής δεν γνωρίζουν αν η μεταβολή στον εγκέφαλο όσων γνωρίζουν πολλές γλώσσες οφείλεται στην αύξηση του μεγέθους των κυττάρων, στον αριθμό των κυττάρων ή στις συνάψεις μεταξύ των κυττάρων.

Στην Ελλάδα

Οι Έλληνες έχουμε έφεση στην εκμάθηση ξένων γλωσσών και η έρευνα του Ευρωβαρόμετρου μας το αναγνωρίζει. Έφεση στις ξένες γλώσσες, είτε για να αποκτήσουν πλεονέκτημα στην απαιτητική αγορά εργασίας του ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου είτε από χόμπι, παρουσιάζουν σταθερά οι Έλληνες. Το γεγονός αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα ειδικά όταν, σύμφωνα με έρευνα του Ευρωβαρόμετρου, το 83% των Ευρωπαίων αναγνωρίζει μεν τη σημασία της γνώσης ξένων γλωσσών, περίπου ένας στους δύο (44%) όμως παραδέχεται ότι δεν μπορεί να κάνει ολοκληρωμένη

συζήτηση σε άλλη γλώσσα, πέραν της μητρικής. Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν και ορισμένοι Ευρωπαίοι οι οποίοι ανεξάρτητα από τις κλασικές ή όχι σπουδές τους επιδιώκουν να μάθουν Ελληνικά.

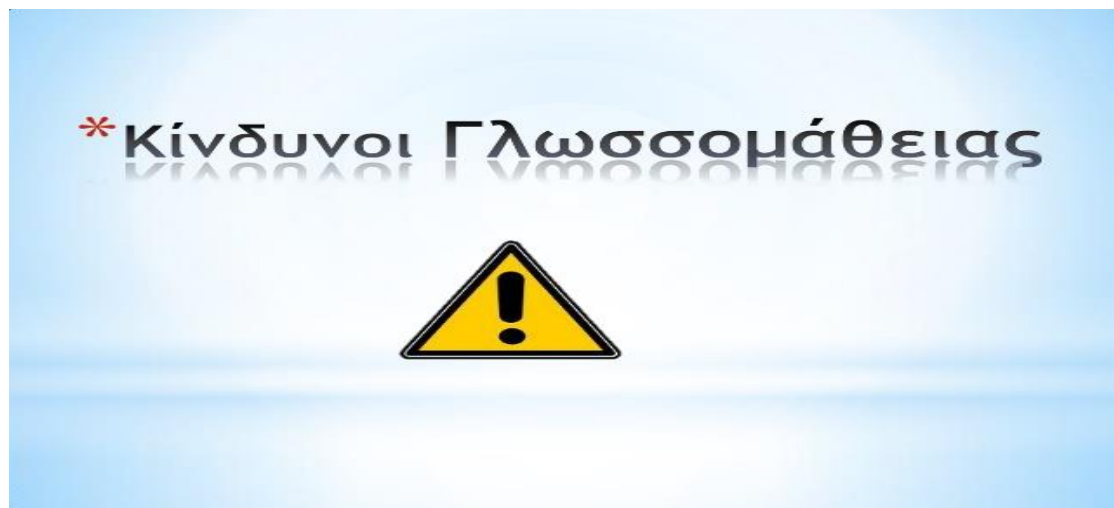
Η Ελλάδα

παραμένει μεταξύ των χωρών-μελών της ΕΕ όπου καταγράφονται τα υψηλότερα ποσοστά γλωσσομάθειας. Το 44,8% των Ελλήνων ηλικίας 25-64 ετών δηλώνει ότι μιλάει μια ξένη γλώσσα (35,7%, ο αντίστοιχος μέσος όρος των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης), το 33,4% δήλωσε ότι δεν μιλάει καμία ξένη γλώσσα (36,2%, ο μέσος όρος στην ΕΕ) και το 21,9% δήλωσε ότι μιλάει δύο ή περισσότερες ξένες γλώσσες (28,1%, ο αντίστοιχος μέσος όρος στην ΕΕ). Από τα ίδια στοιχεία φαίνεται ότι τα μεγαλύτερα ποσοστά μαθητών που διδάσκονται τουλάχιστον μια ξένη γλώσσα καταγράφονται στην Ελλάδα (92%), στην Ιταλία (74%) και στην Ιρλανδία (73%).

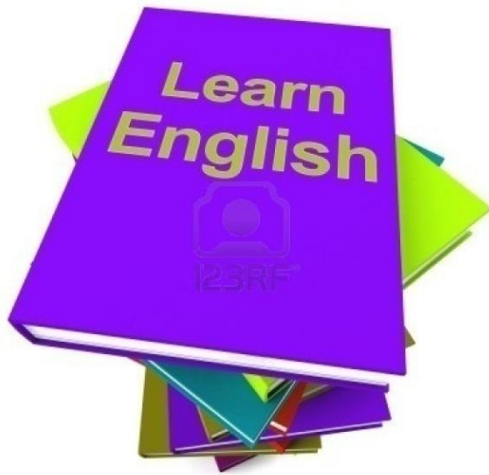
3.Κίνδυνοι και επιφυλάξεις

3.1. Μειονεκτήματα

Παρά τα οφέλη από την εκμάθηση ξένων γλωσσών, έχουν εντοπιστεί κάποια αρνητικά στοιχεία που είναι τα εξής :

- Η ανάλωση μεγάλου χρόνου και χρημάτων για την εκμάθηση ξένων

γλωσσών σε βάρος της καλλιέργειας της εθνικής γλώσσας. Έχετε σκεφτεί πόσο μεγάλη είναι η οικονομική επιβάρυνση και πόσες ώρες ξοδεύουμε εμείς οι νέοι σε φροντιστήρια ξένων γλωσσών προκειμένου να αποκτήσουμε το πολυπόθητο πτυχίο του βασικού

επίπεδου; Σας βεβαιώνουμε παρά πολλές , ίσως παραπάνω από ότι θα έπρεπε, και σίγουρα ο χρόνος αυτός αφαιρεί ζωτικό χώρο από την εκμάθηση της δικής μας πολύτιμης γλώσσας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την άγνοια την ελληνικής γλώσσας.

- Η συμπλεγματική διάθεση που μπορεί να δημιουργηθεί από τις κυρίαρχες γλώσσες όπως είναι σήμερα η αγγλική, προκαλεί μιμητισμό και ξενομανία. Πόσες φορές έχετε «τσακώσει» τον

εαυτό σας να χρησιμοποιεί διάφορους ξενόφερτους όρους κατά την διάρκεια της καθημερινότητάς σας; Σίγουρα πατάτε «pause» όταν θέλετε να σταματήσετε το βίντεο που βλέπετε, σίγουρα κάνετε «checkin» όταν είστε στο αεροδρόμιο.

Ακόμη χρησιμοποιείτε το «ασανσέρ» για να

γλυτώσετε τις σκάλες. Επιπλέον όταν αισθάνεστε ότι έχετε ξαναζήσει μία στιγμή της καθημερινότητάς σας λέτε ότι πάθατε «déjà vu»!!!Είδατε λοιπόν σε πόσο μεγάλο βαθμό έχουν εισβάλει στο λεξιλόγιο μας ξενόγλωσσες λέξεις!

- Η γλώσσα κάθε λαού είναι φορέας του πολιτισμού του .Επομένως, υπάρχει κίνδυνος έμμεσης και άκριτης υποσυνείδητης υιοθέτησης των αξιών, των αντιλήψεων ,της νοοτροπίας κλπ. ενός άλλου πολιτισμού που μπορεί να οδηγήσει όχι μόνο στην γλωσσική αλλά και στην πολιτιστική παραμόρφωση μιας χώρας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την υποβάθμιση του γλωσσικού και πολιτισμικού πλούτου. Την εξάλειψη της ταυτότητας μας. Την αφομοίωσή μας!

- Η γλωσσική εκμάθηση μπορεί να οδηγήσει σε μιμητισμό στον ευρύτερο τρόπο ζωής με αποτέλεσμα την εθνική αλλοτρίωση και την πολιτισμική υποδούλωση. Όλοι γνωρίζουμε πως ιδιαίτερα κατά τα

τελευταία χρόνια έχουμε έναν τρόπο ζωής αλλιώτικο ο οποίος σε καμία περίπτωση δεν πηγάζει από την πατροπαράδοτη ελληνική μας κουλτούρα. Είναι γεγονός πως η καθημερινότητά μας έχει υποστεί σημαντικές επιρροές από τον δυτικό κόσμο και ιδιαίτερα από την Αμερική. Μία πολύ καλή απόδειξη αυτού αποτελεί η Μεσογειακή διατροφή η οποία τείνει να εξαφανιστεί από τις ζωές μας εξαιτίας της εδραίωσης του πολυσυζητημένου «junk food» που αναμφίβολα όλοι

ξέρουμε. Ακόμη και στον τομέα της μόδας είναι κοινά αποδεκτό ότι έχουμε δεχθεί απίστευτες επιδράσεις από την «αναπτυγμένη» Δύση. Έχετε αναρωτηθεί ποια πρότυπα ακολουθείτε για τις στιλιστικές σας επιλογές;

➤ **Θεμιτή στάση απέναντι στη γλωσσομάθεια**

Επομένως, σε ό,τι αφορά την ενασχόληση με την εκμάθηση ξένων γλωσσών, όπως άλλωστε και στα περισσότερα ζητήματα, θα πρέπει να τηρείται το μέτρο, προκειμένου η ξένη γλώσσα να μην αντιμετωπίζεται ως σημαντικότερη από τη μητρική και να μην θέτει έτσι σε δεύτερη μοίρα την κατάκτηση της φυσικής

γλώσσας του κάθε ατόμου ώστε να αποφευχθεί η αλλοίωση της ταυτότητας, παράδοσης και πολιτισμού του.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η εκμάθηση ξένων γλωσσών αποτελεί πλέον αναγκαιότητα για τους σύγχρονους νέους και γενικότερα είναι αναπόσπαστο κομμάτι των σύγχρονων και πολυπολιτισμικών κοινωνιών. Τα οφέλη είναι πολλά σε προσωπικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, οικονομικό και επαγγελματικό επίπεδο. Ωστόσο, η γλωσσομάθεια εγκυμονεί κινδύνους για την γλώσσα και τον πολιτισμό ενός λαού για αυτό και θα πρέπει να διατηρούμε κριτική σκέψη όταν μαθαίνουμε ξένες γλώσσες και να μην υιοθετούμε άκριτα ξένα στοιχεία που μας οδηγούν σε έναν αλλότριο τρόπο ζωής. Επομένως για να αποβεί χρήσιμη και ωφέλιμη η γλωσσομάθεια θα πρέπει να συνδυάζεται με την άριστη γνώση και χρήση της μητρικής γλώσσας.

Κλείνουμε με ένα απόσπασμα του τεύχους Απριλίου- Μαΐου 2008 του εκπαιδευτικού περιοδικού *Teacher's Voice* και μια προφητεία του Σεφέρη που με λίγα λόγια περιγράφουν τις δύο πλευρές της γλωσσομάθειας:

«Those who know nothing of foreign languages, know nothing of their own». (Εκείνοι που δε γνωρίζουν τίποτα από ξένες γλώσσες, δεν γνωρίζουν τίποτα ούτε για τη δική τους.)

(Jonathan Wolfrang von Goethe)

«Αν συνεχιστεί η κακοποίηση της γλώσσας μας θα φτάσουμε μια μέρα να λεγόμαστε Ελληνέξ» (Γεώργιος Σεφέρης).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βλιώρας Σ., «Γλωσσομάθεια»,

<http://www.vlioras.gr/Philologia/Composition/Glossomathia.htm>

Γαλανάκη, Κ. (2013) « Η εκμάθηση ξένων γλωσσών αποτελεί αναγκαιότητα για τους σύγχρονους

νέους», <http://www.tovima.gr/opinions/article/?aid=520863>

Καραντώνης Χ. ,

«Γλωσσομάθεια», <http://ekthesi.tumblr.com/glossomatheia>

Κουζέλη Λ., Νικολόπουλος Γ. (2010) «Η γλωσσομάθεια είναι το εθνικό χόμπι μας», <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=365303>

Μπουρουτζή Ε. « Επικοινωνιακή ικανότητα», http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/glossology/show.html?id=95

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, «Εισαγωγή στη Γλωσσολογία Ι»,

http://ecourse.uoi.gr/pluginfile.php/85621/mod_resource/content/2/%CE%93%CE%BD%CF%8E%CF%83%CE%B7%20%CF%84%CE%B7%CF%82%20%CE%93%CE%BB%CF%8E%CF%83%CF%83%CE%B1%CF%82.pdf.

Ρασιδάκη, Π. (2014) «Γλωσσομάθεια»,

http://peneloperas.blogspot.gr/2014/09/blog-post_29.html

Σιαμαντούρα, Σ. (2010). «Γλωσσομάθεια»,

http://siamantoura.blogspot.gr/2010/01/blog-post_9919.html

Στεφάνου, Γ. (2007). «Γλωσσομάθεια»,

<https://stefanu.wordpress.com/2007/11/29/60/>

<https://filologika.gr/lykio/a-lykiou-2/neoelliniki-glossa/glossomathia-schediagramma>

http://latistor.blogspot.gr/2015/09/blog-post_29.html

<http://www.kathimerini.gr/197427/article/epikairothta/kosmos/glwssoma8eia-kai-faia-oysia>

<http://users.sch.gr/prasidaki/wordpress/?p=93>

ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

Έκφραση-Έκθεση Α' Λυκείου

ΟΜΑΔΕΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Α'

ΒΛΑΧΟΥ ΦΥΛΛΙΤΣΑ

ΚΟΥΒΕΛΗ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΑΛΙΑΣ ΜΑΡΙΟΣ

ΤΣΙΠΤΣΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΤΣΟΥΤΣΙΚΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

ΧΑΝΤΖΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Β'

ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΓΕΡΟΚΩΝΣΤΑΝΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΚΟΥΚΙ ΚΛΑΙΝΤΙ

ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΝΑΤΣΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΤΑΘΗΣ

Γ'

ΑΝΕΣΤΗ ΑΡΓΥΡΩ

ΚΑΣΤΡΙΩΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ

ΛΕΜΠΕΣΗ ΑΝΤΩΝΙΑ

ΣΕΛΙΜΗΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ

ΣΟΥΡΛΑ ΜΑΓΔΑ

ΧΟΝΔΡΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ